

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U032129

Державний реєстраційний номер: 0122U002395

Відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 3

Назва етапу: Стратегічні положення та програмні заходи розвитку аквакультури Українського Причорномор'я

Початок етапу: 01-2024

Закінчення етапу: 06-2024

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 01209765

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: Французький бульвар, буд. 29, м. Одеса, Одеська обл., 65044, Україна

Телефон: 380487262542

Телефон: 380482227057

Телефон: 380482227027

E-mail: sscu@ukr.net

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: <http://nas.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541030

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1384.527 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Організаційно-економічні механізми формування ринку аквакультури (на прикладі Українського Причорномор'я)

Назва роботи (англ)

Organizational and economic mechanisms of aquaculture market formation (by the example of the Ukrainian Black Sea region)

Реферат (укр)

Запропоновано кумулятивну модель розвитку ринкового потенціалу аквакультури, логіка якої є такою: розвиток вітчизняного виробництва аквакультури – задоволення внутрішнього попиту на рибу та рибну продукцію, збільшення експорту – отримання ресурсів для розширеного відтворення в секторі, залучення іноземних інвестицій – підвищення продуктивності, рентабельності, конкурентоспроможності виробників аквакультури – подальший розвиток вітчизняного виробництва аквакультури. Впровадження даної моделі сприятиме насиченню внутрішнього ринку вітчизняною продукцією аквакультури, зростанню її експорту, імпортозаміщенню. Науково обґрунтовано шляхи та напрямки повоєнного відновлення та прискореного розвитку вітчизняного сектору аквакультури як нової системи інноваційної перебудови рибогосподарського комплексу країни, а також невідкладна необхідність запровадження програмно-цільового підходу до розвитку аквакультури на державному рівні, орієнтованого на комплексне використання багатого ресурсного потенціалу Українського Причорномор'я, який розглядається як стратегічний ресурс розвитку економіки та забезпечення національної продовольчої безпеки України на етапі виживання. На цій основі надано пропозиції до проекту регіональної Програми «Розвитку галузі рибного господарства Одеської області на 2024-2029 роки».

Реферат (англ)

A cumulative model of the development of the aquaculture market potential have been proposed, the logic of which is as follows: the development of domestic aquaculture production - meeting the domestic demand for fish and fish products, increasing exports - obtaining resources for expanded reproduction in the sector, attracting foreign investments - increasing the productivity, profitability, competitiveness of aquaculture producers - further development of domestic aquaculture production. The implementation of this model will contribute to the saturation of the domestic market with domestic aquaculture products, the growth of its exports, and import substitution. The ways and directions of the post-war recovery and accelerated development of the domestic aquaculture sector as a new system of innovative restructuring of the country's fisheries complex have been scientifically substantiated, as well as the urgent need to introduce a programmatic approach to the development of aquaculture at the state level, focused on the comprehensive use of the rich resource potential of the Ukrainian Black Sea region, which is considered as a strategic resource for the development of the economy and ensuring the national food security of Ukraine at the stage of survival. On this basis, proposals for the project of the regional Program "Development of the fishing industry of the Odesa region for 2024-2029" have been provided.

Індекс УДК: 504:658.62/.64, 338:504, 339.1:639.3/.6(477.7)

Коди тематичних рубрик НТІ: 87.01.75.27, 06.71.63

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Кумулятивна модель розвитку ринкового потенціалу аквакультури

Назва продукції (англ): Cumulative model of the development of the aquaculture market potential

Очікувані результати: Методи, теорії, Нормативні документи

Галузь застосування: управління рибним господарством та сектором аквакультури

Опис продукції (укр): Задля забезпечення національних інтересів країни у реалізації ринкового потенціалу аквакультури розроблено кумулятивну модель, що забезпечує системність інструментів державної політики, спрямованих на розвиток сектору, завдяки ефекту кумуляції, тобто накопиченню сприятливих для розвитку чинників: розвиток вітчизняного виробництва аквакультури – задоволення внутрішнього попиту на рибу та рибну продукцію, збільшення експорту – отримання ресурсів для розширеного відтворення в секторі, залучення іноземних інвестицій – підвищення продуктивності, рентабельності, конкурентоспроможності виробників аквакультури – подальший розвиток вітчизняного виробництва аквакультури. Так як національна економіка існує не в ізольованому просторі, а є інтегрованою до світового господарства, то фактор зовнішньоекономічної інтеграції також має бути врахований у моделі: експорт вітчизняної аквакультурної продукції та залучення іноземних інвестицій мають стати джерелом фінансових надходжень для розширеного відтворення у секторі.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Насичення ринку вітчизняною екологічнобезпечною та доступною продукцією аквакультури

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2024-06.2024

Виробник продукції: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України"

Споживачі продукції: Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм, Міністерство економіки України

Перспективні ринки: ринки водних біоресурсів та продукції з них

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Степанов В.М. Морська берегова зона як форпост розвитку рибного господарства та аквакультури в Українському Причорномор'ї : монографія / В.М. Степанов, О.А. Єрмакова ; НАН України, ДУ «Ін-т ринку і екон.-екол. дослідж. НАН України». – Одеса : ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2022. – 68 с. ISBN 978-966-02-99 57-3, DOI: <https://doi.org/10.31520/978-966-02-9957-3>

Організаційно-економічне забезпечення формування ринку аквакультури на засадах екологічнобезпечного розвитку : колективна монографія / за ред. Єрмакової О.А. – Одеса : ДУ «ІРЕЕД НАНУ» . – 2024

Тютюнник Г. Інституціональне забезпечення розвитку марикультури в Україні: імплементація міжнародного досвіду : аналітична доповідь. НАН України, ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України». – Одеса : ДУ «ІРЕЕД НАНУ», 2023. – 170 с. ISBN 978-617-14, DOI: <https://doi.org/10.31520/33566728>

Єрмакова О.А., Рубель О.Є., Бушуєв С.Г., Купінець Л.Є. Програмні заходи щодо використання потенціалу сектору аквакультури (рибництва) для забезпечення продовольчої безпеки / О.А. Єрмакова, О.Є. Рубель, С.Г. Бушуєв, Л.Є. Купінець // Інноваційні основи відновлення та розвитку країн після збройних конфліктів: інноваційний вимір: колективна монографія / за ред. д.е.н. Омеляненка В. А. – Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань. 2022. 280 с., – С. 151-163

Tiutiunyk H. Conceptual Principles of Post-War Reconstruction of Coastal Cities of Ukraine / H. Tiutiunyk // Innovations for Achieving the Sustainable Development Goals: Science, Education and Economics / Zadravec K.A., Y. Kvach Y. (Eds.). «B2 d.o.o.» – Ljubljana School of Business, 2022. – 286 p., P. 205-223

Андреева Н.М. Маркетинговий інструментарій дослідження експортно орієнтованої діяльності підприємств агропродовольчої сфери в умовах євроінтеграції / Н.М. Андреева // Маркетингові та логістичні аспекти експортно орієнтованих підприємств. колективна монографія / за заг ред. д.е.н., проф. І.Л. Литовченко. – Одеса: Одеський національний економічний університет, 2022. – 512 с., С. 450-468

Степанов В.М. Проблеми і перспективи інноватизації розвитку рибного господарства та аквакультури в Україні / В.М. Степанов // Комерціалізація інновації в умовах індустрії: колективна монографія; за заг. ред. к.е.н. Л.Ю. Сагер. – Суми: Сумський держ. ун-т, 2023. – 300 с., С. 209-216

Achievement of Sustainable Development Goals through the Implementation of Circular Economy and Developing Regional Cooperation / Natālija Cudečka-Puriņa [et al.] // *Energies*. – 2022. – Vol. 15, no. 11. – P. 4072. – Mode of access: <https://doi.org/10.3390/en15114072> (Scopus, Web of Science)

Iermakova O. Prospects of Implementation of Blockchain Technology into Aquaculture Sector of Ukraine / Olga Iermakova, Iryna Sedikova, Artem Dashian // *Economics. Ecology. Socium*. – 2022. – Vol. 6, no. 2. – P. 29-37. – Mode of access: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2022.6.2-3> (Web of Science)

Circular economy: the future of aquaculture sector in Ukraine / T. Ozhohanych [et al.] // *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. – 2023. – Vol. 1126, no. 1. – P. 012008. – Mode of access: <https://doi.org/10.1088/1755-1315/1126/1/012008> (Scopus)

Tiutiunnyk H. Institutional Ensuring of Mariculture: International and Ukrainian Context / Hanna Tiutiunnyk // *Economics. Ecology. Socium*. – 2022. – Vol. 6, no. 2. – P. 1-20. – Mode of access: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2022.6.2-1> (Web of Science)

Expansion of the alien East Asian river prawn *Macrobrachium nipponense* (De Haan, 1849) in southwestern Ukraine and assessment of its commercial usage prospects / Sergii Bushuiev [et al.] // *Aquatic Invasions*. – 2023. – Vol. 18, no. 2. – P. 231-246. – Mode of access: <https://doi.org/10.3391/ai.2023.18.2.104092> (Scopus, Web of Science)

Resource-process approach to the aquaculture industry development / O. Iermakova [et al.] // *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. – 2023. – Vol. 1269, no. 1. – P. 012025. – Mode of access: <https://doi.org/10.1088/1755-1315/1269/1/012025> (Scopus)

Tiutiunnyk, H., Pushak, Y., & Martyniuk, V. Organizational-Economic Measures and Tools for the Multifunctional Use of Aquaculture Facilities in Ukraine // *Economics, Ecology, Socium*. – 2023. – 7. – С. 54-71. (Web of Science)

Iermakova O. et al. Conceptual principles of ecologically safe development of aquaculture / O. Iermakova [et al.] // *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. – 2024. (Conference in Scopus) (0,4 д.а.) (у друці). Iermakova O. Capacity of regional fish market and potential for aquaculture (by the example of Odesa region) / O. Iermakova // *Economic. Ecology. Socium*. – 2024. – Vol. 8. No 4 (Web of Science)

Iermakova O. Innovation value chains in the agricultural sector / O. Iermakova // *Agricultural Economics and Rural Development, New Series, Year XIX*. – 2022. – 1. – С. 53-60. URL: http://www.eadr.ro/RePEc/iag/iag_pdf/AERD2201_53-60.pdf

Stepanov V. New economic, ecological and social order – the way to the new civilization / V. N. Stepanov // *Economic innovations*. – 2022. – Vol. 24, №3 (84). – С. 103-110. – Mode of access: [https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.3\(84\).103-110](https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.3(84).103-110)

Купінець Л.Є. Ємність ринку продукції аквакультури в регіоні Українського Причорномор'я на засадах визначення співвідношення попиту та пропозиції / Л.Є. Купінець, О.М. Шершун // *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск 2022. – 2022. – № 4 (37). – С. 23-32. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.37-4>

Купінець Л.Є. Організація забезпечення моніторингу водних об'єктів Українського Причорномор'я / Л.Є. Купінець, О.М. Шершун // *Причорноморські економічні студії*. – 2022. – Вип. 78/2022. – С. 89-94. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/bses.78-14>

Тютюнник Г.О. Розвиток інституціонального забезпечення марикультури в Україні: імплементація міжнародного досвіду / Г.О. Тютюнник // *Економічні інновації : зб. наук. праць*. – Одеса, 2022. – Том 24, Вип 2 (83). – С. 158-184

Шершун О.М. Удосконалення процесу прийняття управлінських рішень у сфері екологізації економіки у межах концепції «відкритого уряду» / О.М. Шершун // *Економіка та суспільство*. – 2022. – 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-31>

Бушуєв С.Г. Особливості гідробіологічного режиму та структури іхтіофауни озер Картал та Кагул в умовах рибогосподарського використання водойм / О.П. Гаркуша, С.Г. Бушуєв, В.О. Демченко, Н.А. Демченко, В.Г. Дядічко, І.О.

Синьогуб // Біологічні системи. – 2022. – Т.14. №2. – С. 143-154

Бушуєв С.Г. Особливості гідробіологічного режиму та структури іхтіофауни озер Картал та Кагул в умовах рибогосподарського використання водойм / О.П. Гаркуша, С.Г. Бушуєв, В.О. Демченко, Н.А. Демченко, В.Г. Дядічко, І.О. Синьогуб // Біологічні системи. – 2022. – Т.14. №2. – С. 143-154

Єрмакова О.А. Current state and prospects of investment attraction into the aquaculture sector in Ukraine (Стан та перспективи залучення інвестицій в сектор аквакультури в Україні) / О.А. Єрмакова // Economic Innovations. – 2023. – 4(89). – С. 44-57. DOI: [https://doi.org/https://doi.org/10.31520/ei.2023.25.4\(89\).44-57](https://doi.org/https://doi.org/10.31520/ei.2023.25.4(89).44-57)

Єрмакова О.А. Organizational and economic mechanisms of attracting investments in the aquaculture sector (Організаційно-економічні механізми залучення інвестицій в сектор аквакультури) / О.А. Єрмакова, Д.С. Мушка // Economic Innovations. – 2023. – 3(88). – С. 93-101

Купінець Л.Є. Стан та перспективи розвитку сектору органічної аквакультури в Україні / Л.Є. Купінець, О.М. Шершун // Economic Innovations. – 2023. – 1(86). – С. 70-83

Rubel O. Assessment and rational use of the natural resource potential of aquaculture of the North-Western Black Sea / O. Rubel, S. Bushuyev, A. Aghayev // Economic Innovations. – 2023. – 1(86). – С. 135-141

Тютюнник Г.О. Роль поліфункціональних об'єктів аквакультури в розвитку локальних ринків / Г.О. Тютюнник // Причорноморські економічні студії. – 2023. – 3. – С. 140-149

Tiutiunnyk H. Organizational and economic measures and proposals for implementing recirculation systems in the aquaculture industry in Ukraine / Hanna Tiutiunnyk // Economic Innovations. – 2023. – 3(88). – С. 243-261

Stepanov V.N. Driving forces of the revival of fish farming and development of aquaculture in the Ukraine i and Black Sea cost / V. N. Stepanov // Economic Innovations. 2023. 1(86). – С. 135-141

Stepanov V.N. The quality factor in the development of regions and living conditions / V. N. Stepanov // Economic Innovations. – 2023. – 3(88). – С. 222-229

Stepanov V.N. System-parametric imperatives of the development of aquaculture in the Ukrainian Black Sea coast / V. N. Stepanov // Economic Innovations. – 2023. – 25(4(89)). – С. 97-103

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 569

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Єрмакова Ольга Анатоліївна (доктор економічних наук, професор)

Бушуєв Сергій Генріхович (к.б.н., с.н.с.)

Купінець Лариса Євгенівна (д. е. н., професор)

Маковецька Аліна Олександрівна

Малога Олексій Андрійович

Мушка Дмитро Сергійович

Рубель Олег Євгенович (д. е. н., професор)

Степанов В'ячеслав Миколайович (д.е.н., професор)

Тютюнник Ганна Олексіївна (к. е. н.)

Шершун Ольга Миколаївна (д.філософ)

Керівник організації:

Буркинський Борис Володимирович (д. е. н., професор, академік)

Керівники роботи:

Єрмакова Ольга Анатоліївна (д. е. н., професор)

Рубель Олег Євгенович (д. е. н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.